

Het groot dikkopje en de kommavlinder

In deze aflevering van de 'moeilijke vlinders' behandelen we twee soorten die nogal eens worden verward: het groot dikkopje en de kommavlinder. Als je weet waar je op moet letten, zijn ze echter goed uit elkaar te houden.

Groot dikkopje

Het groot dikkopje is een oranjebruin gekleurd, klein vlindertje. Op zowel de boven- als onderzijde bevinden zich enkele onopvallende, lichte, geelbruine vlekjes. Het groot dikkopje is een vrij algemene soort van graslanden en bosranden en vliegt voornamelijk in juni en juli.

Kommavlinder

De kommavlinder is eveneens oranjebruin van kleur, de achtervleugel is echter grijsgroen met daarop een scherp afstekend patroon van opvallende witte vlekjes. Deze vlekjes zijn aanzienlijk scherper afgezet dan bij het groot dikkopje. De kommavlinder heeft overeenkomstig zijn naam een grotere kommavormige vlek vlakbij het lichaam. Deze vlek ontbreekt bij het groot dikkopje.

Voorkomen

De kommavlinder is aanzienlijk zeldzamer dan het groot dikkopje. De kommavlinder komt momenteel nog voor in de duinen (met name ten noorden van IJmuiden), en verspreid op de zandgronden in het oosten van het land.

De soort is bijzonder zeldzaam in de provincie Noord-Brabant en er zijn momenteel geen populaties bekend in Limburg. De kommavlinder vliegt met name op schrale droge graslanden en heiden. Groot dikkopje is verspreid op de zandgronden aan te treffen, zowel op heiden, maar ook in graslanden en open bospaden. De kommavlinder vliegt vooral in augustus en dus later dan het groot dikkopje.

Het verschil

Samenvattend kan gezegd worden dat met name de duidelijkheid van de lichte vlekjes op de onderzijde van de vleugels een belangrijk kenmerk is. Dit kan echter bij oude, meer afgevlogen exemplaren moeilijker te zien zijn. In dit geval kan de aan- of afwezigheid van de kommavormige vlek altijd uitsluitend brengen. Daarnaast is het belangrijk om te bedenken in welke biotoop u zich bevindt. Een gevlekt dikkopje eind juni langs een bosrand zal bijvoorbeeld vrijwel altijd een groot dikkopje zijn en een dikkopje op de droge heide van de Veluwe eind augustus zal vrijwel altijd een kommavlinder zijn. ●

De kommavlinder (boven) heeft opvallende lichte vlekjes op de achtervleugels. Ook de kommavormige vlek onderscheidt hem van het groot dikkopje (onder).

Ben Have

Harold van den Oeverlaar

Tekst: Jaap Bouwman 'De Vlinderstichting'